

**Oświadczenie złożone przez senatorów
Marka Martynowskiego, Grzegorza Wojciechowskiego,
Bogdana Pęka, Andrzeja Pajaka,
Wojciecha Skurkiewicza i Roberta Mamąta
na 46. posiedzeniu Senatu
w dniu 18 grudnia 2013 r.**

Oświadczenie skierowane do ministra finansów Mateusza Szczurka

Szanowny Panie Ministrze!

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (DzU 1996 nr 73 poz. 350) zwracamy się do Pana Ministra z prośbą o szczegółowe i obiektywne wyjaśnienie zgłaszanych przez nas nieprawidłowości. Mamy nadzieję, że Pan Minister podejmie skuteczne czynności, które ukrócą te działania.

Z zapisów ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (DzU 2010 r. nr 51, poz. 306 z późn. zm.) wynika, że pracodawca może zezwolić na wykorzystanie samochodu służbowego, którym dysponuje pracownik, do celów prywatnych. W takiej sytuacji należy ustalić, na jakich zasadach nastąpi to udostępnienie. Samochód służbowy może być udostępniony pracownikom bezpłatnie lub na podstawie dodatkowej umowy cywilnoprawnej zawartej z pracownikiem o odpłatnym korzystaniu z samochodu.

Nieodpłatne używanie samochodu służbowego przez pracownika do celów prywatnych stanowi dla niego przychód podlegający opodatkowaniu (art. 11 ust. 2–2b, art. 12 ust. 1 i 3 ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych), dlatego „ustalając przychód z udostępniania samochodu służbowego do celów prywatnych pracownika, należy wziąć pod uwagę m.in. markę samochodu, rok produkcji, stan techniczny, przebieg, wyposażenie i porównać z cenami usług świadczonych przez działające na tym samym terenie co spółka firmy zajmujące się wynajmem takich samochodów, które po analizie powyższych kryteriów odpowiadają samochodowi wykorzystywanemu przez pracownika”. Do wartości nieodpłatnego świadczenia wliczany będzie także koszt paliwa, który ponosi pracodawca. Ustalona w sposób rynkowy kwota nieodpłatnego świadczenia powinna być doliczana do wynagrodzenia pracownika, od którego naliczany jest podatek dochodowy oraz składki ZUS (ubezpieczenia społeczne oraz zdrowotne).

Ponadto świadczenie nieodpłatne, jakim jest używanie samochodów służbowych do celów prywatnych, nie jest ponoszone w celu osiągnięcia przychodu, a służy jedynie osobistym interesom pracownika, nie pozostaje też w związku przyczynowym z osiąganym przez podatnika przychodem. Nieodpłatne świadczenie może być wyłączone ze składkowania tylko wówczas, gdy pracownik nieodpłatnie wykorzystuje do celów prywatnych samochód służbowy na podstawie układu zbiorowego pracy, regulaminu wynagradzania lub przepisów o wynagradzaniu. Tymczasem w spółkach, których właścicielem jest Skarb Państwa, masowo występuje zjawisko polegające na nieuprawnionym i nieuzasadnionym korzystaniu z aut służbowych do celów prywatnych.

Jednym z wręcz wzorcowych przykładów jest korzystanie z aut służbowych w firmie ENERGA Elektrownie Ostrołęka SA. Z informacji uzyskanych od pracowników spółki wynika, że śmiało można postawić tezę, iż członkowie zarządu i część kadry dyrektorskiej z premedytacją łamie zapisy ordynacji podatkowej. Spółka ma podpisaną wieloletnią umowę na świadczenie usług transportowych m.in. samochodami osobowymi w cenie 2,80 zł/km. Prezes zarządu EEO mieszka i jest zameldowany w Kętrzynie, więc w każdy piątek służbowym samochodem jedzie do swojego domu, by w poniedziałek wrócić do pracy. Jeden taki wyjazd to 260 km, a rocznie wyjazdów jest pięćdziesiąt, tak więc w skali jednego roku prezes w celach prywatnych pokonuje 13 tysięcy km po 2,80 zł/km, co daje kwotę 36 tysięcy 400 zł. Pan prezes jest zatrudniony w spółce od sierpnia 2009 r., więc przez cztery lata osiągnął przychód w wysokości 145 tysięcy 600 zł. Do tego należy doliczyć koszty zakupu paliwa za kwotę 23 tysięcy zł. Prywatne dojazdy pana prezesa z Ostrołęki do Kętrzyna w okresie ostatnich czterech lat kosztowały spółkę 168 tysięcy 600 zł.

W tej samej spółce dwóch dyrektorów, którzy mieszkają 150 km od Ostrołęki, przez ostatnie dwa lata przejechało przydzielonymi im samochodami służbowymi w celach prywatnych około 56 tysięcy km, co przemnożone przez 2,80 zł/km daje kwotę 157 tysięcy zł. Jeżeli dodamy do tego koszty paliwa – 25 tysięcy zł – uzyskamy w sumie kwotę 182 tysięcy zł. Po zsumowaniu obu pozycji okazuje się, że w okresie ostatnich dwóch lat EEO poniosła koszty na poziomie około 350 tysięcy zł na prywatne przejazdy do domów trzech

członków kadry dyrektorskiej.

Firma ponosi również 100% kosztów związanych z wynajmem trzech mieszkań służbowych (w skali roku jest to kwota około 100 tysięcy zł), by wspomniani panowie mieli gdzie mieszkać od poniedziałku do piątku każdego tygodnia. W ustawie o podatku dochodowym jest wyraźny zapis, z którego wynika, że osoby mieszkające w lokalach wynajmowanych przez pracodawców powinny od tego typu świadczenia odprowadzić podatek dochodowy i składki na ZUS. W kwestii opodatkowania wyłącznie nadwyżki ponad kwotę 500 zł niejednokrotnie wypowiadały się organy podatkowe. Przykładowo dyrektor Izby Skarbowej w Poznaniu w interpretacji indywidualnej z dnia 13 listopada 2008 r. (sygn. ILPB1/415-654/08-2/AK) wskazał, iż wartość świadczenia z tytułu zakwaterowania pracownika do wysokości nieprzekraczającej miesięcznie kwoty 500 zł podlega zwolnieniu z opodatkowania na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 19 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. W przypadku, gdy koszt świadczenia przekroczy w danym miesiącu 500 zł, nadwyżka będzie podlegała opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych.

Prosimy Pana Ministra o rzetelne i dokładne wyjaśnienie zagadnień zgłaszanych przez nas w tym piśmie, a w szczególności o informację, czy w umowach zawartych pomiędzy pracodawcą a kadrami menadżerską znajdują się zapisy dokładnie regulujące kwestie, do których odnoszą się przepisy ustawy o podatku dochodowym. Chcielibyśmy wiedzieć, czy od świadczeń takich jak wynajem trzech mieszkań służbowych po 2 tysiące 500 zł za miesiąc osoby z nich korzystające powinny odprowadzać podatek dochodowy i składki na ZUS? Czy korzystanie z samochodu służbowego do celów prywatnych nie powinno zostać opodatkowane w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami skarbowymi?

Z góry dziękujemy za przekazanie szczegółowych wyjaśnień.

Z poważaniem
Marek Martynowski
Grzegorz Wojciechowski
Bogdan Pęk
Andrzej Pająk
Wojciech Skurkiewicz
Robert Mamątow